

Vergaderjaar 2017–2018

23 432

De situatie in het Midden-Oosten

Nr. 464

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN BUITENLANDSE ZAKEN EN VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 mei 2018

Zoals op 19 april jl. tijdens het Algemeen Overleg over het Midden-Oosten Vredesproces toegezegd, geef ik u hierbij een overzicht van de Nederlandse steun aan Israëlische en Palestijnse mensenrechtenorganisaties. Tevens maak ik van de gelegenheid gebruik om u te informeren over de uitvoering van de motie Sjoerdsma c.s. over steun aan mensenrechtenorganisaties in Israël d.d. 14/06/2016 (Kamerstuk 23 432, nr. 425).

Het kabinet acht het werk van mensenrechtenverdedigers van groot belang voor een vrije en diverse samenleving. Nederland besteedt – zowel bilateraal als in EU -verband – dan ook intensieve aandacht aan mensenrechtenonderwerpen in de dialoog met de Israëlische en Palestijnse autoriteiten, waarbij Nederland zijn zorgen uitspreekt over de bewegingsruimte van mensenrechtenorganisaties of -waar opportuun – positieve ontwikkelingen verwelkomt.

In Israël worden mensenrechtenorganisaties die kritiek hebben op de regering of op de Israëlische bezetting van de Palestijnse gebieden in toenemende mate negatief geportretteerd in de media en het publieke discours. Deze ontwikkeling draagt bij aan een algemeen klimaat waarin organisaties en personen met een afwijkende mening kunnen worden geconfronteerd met verbale, online en soms fysieke bedreigingen. Ook in de Palestijnse gebieden is sprake van een toenemende inperking van de vrijheid van meningsuiting. In Gaza oefent Hamas zware censuur uit op andersdenkenden. Op de Westelijke Jordaanoever is de ruimte van mensenrechtenverdedigers en journalisten om kritiek uit te oefenen op het beleid van de Palestijnse Autoriteit de afgelopen tijd ernstig onder druk komen te staan, onder andere door de «*Electronic Crimes Law*», per decreet aangenomen door President Abbas in juli 2017.

Het ondersteunen van Israëlische en Palestijnse organisaties die zich inzetten voor verbetering van de mensenrechtensituatie ter plekke blijft een prioriteit voor het kabinet. Nederland dringt bij beide partijen actief

aan op het respecteren van mensenrechten, zoals tijdens het bezoek aan de regio van mijn voorganger in januari 2018 en tijdens het bezoek van de Mensenrechtenambassadeur in maart 2018. Ook in VN-fora onderstreept Nederland het belang van het werk van mensenrechtenorganisaties voor een vrije en pluriforme samenleving, zoals in de recente aanbeveling van Nederland aan Israël in het kader van de *Universal Periodic Review* (februari 2018). Vanzelfsprekend blijft Nederland zich tevens in EU-verband inzetten om aandacht te besteden aan dit thema, waaronder in de jaarlijkse mensenrechtendialoog met Israël en in contacten met de Palestijnse Autoriteit. Daarnaast blijft Nederland, bilateraal en in EU-verband, zich uitspreken over wetgeving of andere handelingen die de druk op het werk van mensenrechtenorganisaties vergroten.

Zoals contractueel voorzien is de steun aan Israëlische en Palestijnse mensenrechtenorganisaties door Nederland en de andere partners (Denemarken, Noorwegen en Zweden) via het *Human Rights and International Humanitarian Law Secretariat* voor hun werk in de Palestijnse gebieden per 31 december 2017 ten einde gekomen. Nederland en de andere partners van het *Human Rights and International Humanitarian Law Secretariat* zetten hun steun aan mensenrechten per 2018 bilateraal voort, maar blijven via een lokaal mensenrechtenplatform, opgezet op Nederlands initiatief, samenwerken in de vorm van gezamenlijke dialoog met het maatschappelijk middenveld, projectcoördinatie en het afgeven van politieke boodschappen.

In 2018 steunt Nederland via de Nederlandse ambassade in Tel Aviv en de Nederlandse vertegenwoordiging in Ramallah de volgende organisaties: Breaking the Silence, B'tselem, Gisha, Al Mezan Center for Human Rights Gaza, Palestinian Working Women Society for Development, Yesh Din, Bimkom, INJAZ, Public Committee Against Torture in Israel (PCATI), Peace Now, International Centre for Consultations, Israel-Palestine: Creative Regional Initiatives (IPCRI), Palestinian Independent Commission for Human Rights, Givat Haviva en Shatil. Nederland is hiermee actief op diverse terreinen in de mensenrechtensector, waaronder accountability, rechtsorde («*rule of law*»), vrijheid van meningsuiting, sociaaleconomische rechten, vrouwenrechten, de rechten van minderheden in Israël, kinderrechten (waaronder de positie van Palestijnse minderjarigen in detentie) en de positie van het maatschappelijk middenveld, waaronder de positie van mensenrechtenverdedigers.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
S.A. Blok

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
S.A.M. Kaag